

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۶ / ۳ / ۲۱		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵	

ردیف	سؤالات	نمره
	الف) زبان شناسی (۴ نمره)	
۱	به چه دلیل واژه ی « رَبَّنَا » در زبان فارسی قابل تلفظ نیست ؟	۰/۵
۲	چرا جمله ی زیر در زبان معیار کاربرد ندارد ؟ شکل درست آن چگونه است ؟ « نور ، درخت شاخه های نازک ترین را نوازش می کرد . »	۰/۷۵
۳	آهنگ کلام در دو عبارت زیر چه تفاوتی دارد ؟ الف- بگذارید که در هر ترانه ای یادی باشد ، از روزهای پاییزی . ب- خاطره های نمناک یادت هست در کوچه های کودکی ؟	۰/۵
۴	مکث در کدام بخش عبارت زیر ، معنای آن را تغییر می دهد ؟ « پدر بزرگ همیشه شب کلاه می گذارد . »	۰/۲۵
۵	در دو بیت زیر : « محفل ما دگر امروز به بستان ماند عیش خلوت به تماشای گلستان ماند » « به خشم رفته ی ما را ، که می برد پیغام ؟ بیا ، که ما سپر انداختیم ، اگر جنگ است » الف- واژه ای بیابید که تحویل معنایی یافته است ؟ ب- کدام واژه با حفظ معنای قدیم ، معنای جدید نیز گرفته است ؟	۰/۵
۶	واژه ی « سایه وش » با چه شیوه ای ساخته شده است ؟	۰/۲۵
۷	علامت اختصاری « سازمان مطالعه و تدوین کتب دانشگاهی » را بنویسید .	۰/۲۵
۸	چرا بیت زیر را « شعر منظوم » می نامیم ؟ « هر مرغ فکر کز سر شاخ سخن بجست بازش به طره ی تو به مضراب می زدم »	۰/۵
۹	رسیدن به حکم علمی « زمین به دور خورشید می گردد . » به کدام نقش زبان مربوط می شود ؟	۰/۵
	ب) نگارش (۵ نمره)	
۱	جمله ی زیر از نظر نگارشی چه اشکالی دارد ؟ گاهی ماشین ها تولید صداهایی ناهنجار را ایجاد می کنند که بسیار آزار دهنده است .	۰/۵
۲	تضاد میان اجزای عبارت زیر چگونه برجسته شده است ؟ « دوست واقعی و پنهان کاری ! »	۰/۵
۳	به کمک آرایه های « تشبیه » و « تشخیص » ، « یک روز زمستانی سرد و پر برف » را در یک بند ادبی توصیف کنید . (بین سه تا پنج سطر)	۱
۴	چرا در نوشتن یک زندگی نامه باید به واقعیات زندگی شخص مورد نظر تکیه کرد ؟	۰/۵
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »	

باسمه تعالی

مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	ساعت شروع : ۸ صبح	رشته : ریاضی فیزیک - علوم تجربی	سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی (۳)
تاریخ امتحان : ۱۳۸۶ / ۳ / ۲۱		سال سوم آموزش متوسطه	
اداره کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی		دانش آموزان و داوطلبان آزادسراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵	

ردیف	سؤالات	نمره
۵	الف- به چه دلیل جمله ی زیر در طنز آمیز کردن یک نوشته مؤثر است ؟ « شتر در خواب ، بیند پنبه دانه . » ب- این جمله مصداق چه کسانی است ؟	۰/۷۵
۶	کتاب « ریحانة الادب » جزء کدام نوع کتاب هاست ؟	۰/۲۵
۷	نگارش هر یک از نوشته های زیر چگونه است ؟ الف- شکل ظاهری کتاب در طول تاریخ تغییری اساسی کرده است . هزاران سال پیش نوشته ها را بر تخته سنگ ها ، چوب یا پوست جانوران نقش می کردند . ب- خورشید به تدریج پایین می رود و سایه های ستون ها و هیكل های پاسبانان ، روی خاک این زمین و ایوان سلطنتی درازتر می شود .	۰/۵
۸	بیت زیر را بازگردانی کنید . « افسرده مباش ، اگر نه سنگی رهوارتر آی ، اگر نه لنگی »	۱
	پ) دستور (۸ نمره)	
۱	با توجه به متن زیر به سؤالات داده شده ، پاسخ دهید . « سرانجام بر آن نهادند که پهلوانی ایرانی ، تیری به سوی خاور رها کند . آرش که پهلوانی پیر بود و در همه ی سپاه ایران به تیراندازی مشهور ، برای انداختن چنین تیری گام پیش نهاد . » الف - جمله ی « سرانجام بر آن نهادند که پهلوانی ایرانی تیری به سوی خاور رها کند . » مستقل ساده است یا مرکب ؟ پاسخ خود را با ذکر دلیل بیان نمایید . ب- واج های واژه ی « تیر انداز » را به تفکیک بنویسید .	۰/۷۵ ۰/۷۵
۲	با توجه به عبارت « ستارگان مانند چراغ نیمه مرده ی شبانان در پناه قلّه ها به سر می بردند و فروغ کم سوی خود را بر سطح سیاه افق ، این آسمان تیره و تار ، می پاشاندند . » الف- در گروه اسمی « چراغ نیمه مرده ی شبانان » هسته و نوع وابسته های آن را مشخص نمایید . ب- فعل « به سر می بردند » چه ساختمانی دارد ؟ ج- فعل « می پاشاندند » : - چه زمانی دارد ؟ - گذرا است یا ناگذر ؟ د- یک نقش تبعی در متن مشخص کرده ، نام آن را بنویسید .	۱ ۰/۲۵ ۰/۵ ۰/۵
۳	در عبارت زیر : « دکتر معین ، استاد ادبیات دانشگاه تهران و مؤلف یک لغت نامه ی فارسی بود . » الف- به ترتیب چند واژه و چند تکواژ دیده می شود ؟ ب- هر یک از واژه های « دکتر » و « استاد » چه نقشی دارند ؟	۰/۵ ۰/۵
	« ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم »	

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی (۳)	رشته: ریاضی فیزیک - علوم تجربی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
سال سوم آموزش متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۳۸۶ / ۳ / ۲۱	
دانش آموزان و داوطلبان آژادسراسر کشور در نوبت دوم (خرداد ماه) سال تحصیلی ۸۶-۱۳۸۵		اداره گل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	

ردیف	سؤالات	نمره
۴	« بیشه ظلمانی بود. بی هیچ اثر از آن روشنایی های مبهم و خنک تابستان. چند دسته بنه ی خاردار در نقاط بی درخت سوت می زدند. شاخه های عظیم به وضعی موحش سیخ ایستاده بودند. دخترک، بی هدف به راه افتاد. » الف- با توجه به قسمت های مشخص شده ی متن تکواژ « بی » در کدام قسمت پیشوند و در کدام قسمت حرف اضافه است؟ ب- در جمله ی دوم یک نمونه حذف مشخص کنید. ج- جمله ی « شاخه های عظیم به وضعی موحش سیخ ایستاده بودند » چند جزئی است؟ اجزای آن را زیر نمودار درختی ببرید. د- واژه های « تابستان » و « ظلمانی » چه نوع ساختمانیه دارند؟ ه- واژه ی « خاردار » فشرده ی یک جمله ی سه جزئی با مفعول است، آن جمله را بنویسید. و- در متن فوق کدام واژه « معین » است؟	۰/۵ ۰/۲۵ ۰/۷۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۲۵
۵	نوع وابسته و وابسته ی وابسته را در واژه های مشخص شده ی عبارت زیر بنویسید. مهارت گروهی از شاعران در بدیهه سرایی نشانگر قریحه و ذوق بسیار بالای این افراد در شاعری است.	۰/۵
ت) املا و پیاموزیم (۳ نمره)		
۱	در دو جمله ی زیر املا ی صحیح واژه های نادرست را بنویسید. الف- ادب عارفانه گاه در حوضه ی ادب تعلیمی می گنجد و گاه آمیزه ی عقل و ذوق است که مضمون آن بیش تر مزمت دنیاست. ب- نخستین شباهت ناخواسته ی راغم این سطور با اغلب بزرگان در اختلاف نظر در تاریخ تولد است، اگر چه خانواده شهادت می دهند که بی شبهه شب دوازدهم فروردین به این جهان هبوت کردم.	۰/۵ ۰/۵
۲	با توجه به معنی، املا ی کدام واژه ها صحیح است؟ برانت = برتری / مطبوع = خوشایند / حایل = ترسناک / مثابه = مانند	۰/۵
۳	با توجه به متن زیر پاسخ دهید: « روزی به باغبان پیر گفت باغچه ای در گیلان دارم، از تو می خواهم که هر چه زودتر به آن جا بروی تا روزگار پیری را در زاد و بوم خود به سربری. » الف- واژه های « باغبان » و « روزگار » از نظر تلفظ چه وجه اشتراکی دارند؟ ب- چرا واژه ی « می خواهم » نامطابق املائی محسوب می شود؟ ج- نوع « آن » در « گیلان » به چه مفهومی اشاره دارد؟ د- در تلفظ کدام واژه فرآیند واجی « ادغام » پدید آمده است؟ ه- در واژه ی « باغچه ای » به صامت « ا » می گویند. و- یک غلط نگارشی در متن پیدا کنید.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵
۲۰	جمع نمره	« موفق باشید »